

REPUBLIKA E SHQIPËRISE

MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISE
AGJENCIA E TRAJTIMIT TË KREDIVE
KËSHILLI MBIKQYRËS

Nr. 12/17 Prot

Tiranë, më 29/12/2020

PLAN VEPRIMI PËR VITIN 2021

I nderuar Kryetar,

Të nderuar anëtarë të Këshillit Mbikqyrës të ATK-së,

Në zbatim të Ligjit Nr.8894, Datë 14.05.2002 “Për Agjencinë e Trajtimit të Kredive”, i ndryshuar, Udhëzimit Nr.33, datë 24.09.2010 të Rregullores së Funkcionimit të Brendshëm të Agjencisë së Trajtimit të Kredive si dhe në vijim të procesit të raportimit, ju paraqes plan veprimin e vitit 2021.

HYRJJE

Misioni i Agjencisë së Trajtimit të Kredive është mbledhja e kredive të këqija të ish bankave të nivelit të dytë me kapital shtetëror dhënë prej tyre deri në vitin 1998 në favor të buxhetit të shtetit.

Realizimi me sukses i këtij misioni synon të:

- Japë zgjidhje me sukses për kërkesat ndaj debitorëve,
- Trajtimi ligjor i dosjeve të debitorëve
- Nxjerrja e pronave në ankand dhe Risku
- Marrëveshjet ndërinsticionale
- Arkëtojë në favor të shtetit fondet e parashikuara në proces të saj me kosto sa më të ulët.

Për sa më sipër, në kuadër të këtij misioni gjatë vitit 2021 do të vazhdojnë masat administrative për të përmirësuar punën dhe për të zgjidhur problematikat e krijuara, por edhe për të zbatuar detyrat dhe realizimin me sukses të objektivave që ka institucioni, sipas një strategjie të Drejtorisë së ATK-së si më poshtë:

REPUBLIKA E SHQIPËRISE

MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISE
AGJENCIA E TRAJTIMIT TË KREDIVE
KËSHILLI MBIKQYRËS

1. Negociatat me debitorët në terren

Gjatë Vitit 2020, kemi pasur bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Gjëndjes Civile, për saktësimin e adresave të debitorëve. Në funksion të evidentimit të debitorëve është kërkuar dhe po vijon bashkëpunimi me 61 njësitë e qeverisjes vendore, pasi janë marrë kontaktet e nevojshme me administratorët e këtyre njësive edhe gjatë takimeve në terren. Në saj edhe të këtij bashkëpunimi, institucioni ka pasur sukses duke bërë të mundur kontaktin e drejtpërdrejtë me debitorët.

Gjatë 3-4 viteve të fundit është bërë një punë e mirë, që ishte lënë pas dore vite me radhë, lidhur me saktësimin dhe grupimin e portofolit të debitorëve, jo vetëm sipas bankave kredidhënëse dhe madhësisë së detyrimit, por edhe sipas objektit të kredisë, llojit të kolateralit, ndarjes territoriale (komunave dhe bashkive), etj., duke i renditur në mënyrë piramidale nga më i madhi tek më i vogli. Bie në sy fakti se numrin më të madh të debitorëve e zënë ata me detyrimin principal të transferuar deri në 500 mijë lekë, të cilët në numër arrijnë në rreth 7560 persona ose rreth 62% e numrit të debitorëve të mbetur për trajtim.

Si rrjedhojë edhe gjatë Vitit 2021, do të vazhdohet me takime në terren të debitorëve, trajtimin e problematikave sipas rasteve konkrete, saktësimet e adresave për gjetjen e debitorëve me principal të ulët, të cilët për marrjen e kredisë nuk kanë lënë kolateral si garanci dhe gjetja e vendbanimit aktual të tyre rezulton më e vështirë.

2. Trajtimi ligjor

Këto kredi janë dhënë përpara vitit 1997 dhe dokumentacioni në banka të disa qyteteve të Shqipërisë u dogj dhe shkatërrua. E vetmja e dhënë për këto debi është proces-verbali i transferimit. Në bazë të Nenit 10 të Ligjit, Nr.8894, Datë 14.05.2002 “Për Agjencinë e Kredive” i ndryshuar “Për huatë e transferuara në Agjencinë e Trajtimit të Kredive pa dokumentacionin ligjor që vërteton marrjen e kredisë, procesverbali i transferimit të detyrimit kontabël të këtyre huave përbën titull ekzekutiv dhe zbatohet nga përmbaruesi gjyqësor”. Urdhërat e Ekzekutimit që kanë dalë bazuar në proces-verbal është shpallur i pavlefshëm ekzekutimi nga gjykata, sepse nuk mund të provohet ekzistenca e debisë me prova shkresore nga ana e Agjencisë në lidhje me kredimarrësin sepse Kontrata individuale e Huasë (titulli i detyrimit) nuk gjendet. Ka nisur një proces intensiv nga Juristët e zonave për të zgjidhur problematikat ligjore të mbartura, në plotësimin e dokumentacionit, nxjerrjen e dublikatit

MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISE
AGJENCIA E TRAJTIMIT TË KREDIVE
KËSHILLI MBIKQYRËS

të Urdhër Ekzekutimit.

Nga verifikimet që po realizohen dhe nga përgjigjet e marra nga përmbaruesit pas vënies në ekzekutim të dosjeve është evidentuar se shumë nga debitorët kanë vdekur. Çelja e dëshmisë së trashëgimisë është gjithashtu një proces që kërkon kosto të lartë dhe jemi duke bërë një vlerësim rast pas rasti në funksion të përfitimit ekonomik që ka Agjencia, duke realizuar arkëtimet pa krijuar kosto. Edhe ky proces pritet që të marrë zgjidhje, pasi nga verifikimet rezulton se janë një numër i konsiderueshëm debitorësh që kanë ndërruar jetë dhe që kanë lënë prona kolateral.

Në total, pranë shërbimit përbarimor privat janë për ekzekutim të detyrueshëm rreth 1700 dosje dhe pranë atij Shtetëror rreth 50 dosje. Duke pasur një principal të konsiderueshëm në ekzekutim, pritshmëritë që kemi nga dosjet janë të larta në realizimin e targetit për Vitin në vijim dhe jo vetëm, në saj edhe të një bashkëpunimi dhe ndjekjes së procedurave dhe kërkimit të informacionit nga ana e ATK-së si palë kreditore.

Jemi duke evidentuar të gjitha rastet, të cilat nga ana e përmbaruesve është vendosur sekuestro konservative mbi pasuritë në bashkëpronësi dhe po bëjmë një vlerësim të plotë të përfitimit që do të realizojmë nëse nga ana e bashkëpronarit jepet pëlqimi për blerjen e pjesës takuese sipas dispozitave përkatëse të Kodit Civil dhe Kodit të Procedurës Civile. Rezulton se shumë nga debitorët janë larguar jashtë vendit ose nuk gjendet vendbanimi i saktë i tyre. **Në këto raste, zyrat përbarimore nuk kanë vazhduar me procedurat për caktimin e përfaqësuesit ligjor pasi bazuar në Nenin 522 të Kodit të Procedurës Civile shpenzimet për këto raste duhet të parapaguhet nga pala kreditore, e cila është (40,000+ 8,000 tvsh) për çdo rast që duhet caktuar përfaqësuesi ligjor për vazhdimin e ekzekutimit.**

Ky fakt bën që veprimet përbarimore të pezullohen, pasi shpenzimet që parapaguhet për këtë shërbim janë shumë të larta dhe numri i debitorëve që nuk gjenden është i konsiderueshëm.

Kemi evidentuar 75 sh.p.k me vlerë totale principali 293 milion lekë. Problemi me këto shoqëri është pasi nuk janë të hedhura në regjistrin aktual të QKB-së, janë pa NUIS të vlefshëm, rrjedhimisht statusi i tyre nuk është aktiv. Në mënyrë që të vijojmë me procedurën e mbledhjes së debisë bazuar në nenin 6 të Ligjit, Nr.8894, Datë 14.05.2002 “Për Agjencinë e Trajtimit të Kredive” i ndryshuar duhet t’i drejtohem gjykatës për shpalljen e falimentit dhe caktimin e një likuidatori. Edhe ky proces ka kosto të madhe dhe nga të dhënat e mbledhura këto shoqëri nuk kanë pasuri.

Problematikë mbetet rritja e numrit të proceseve gjyqësore. Proceset gjyqësore janë me padi të ngritura për “pavlefshmëri titulli”, për pretendim të plotësisimit të afatit të parashkrimit, për

REPUBLIKA E SHQIPËRIË
MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISE
AGJENCIA E TRAJTIMIT TË KREDIVE
KËSHILLI MBIKQYRËS

shkak se janë kredi janë dhënë para më shumë se 25 viteve. Nëse do t'i referohemi proceseve gjyqësore, debitorët me principal të lartë të transferuar janë më të prirur për të ngritur padi për pavlefshmëri titulli në krahasim me debitorët me principal të ulët.

3. Sektori i Riskut dhe Ankandet

Agjencia e Trajtimit të Kredive aktualisht ka në pronësi të saj 77 prona, të cilat janë marrë në pronësi me një vlerë prej 175,128,646 milion lekë. Vlen për t'u përmendur se gjatë vitit 2019, si pjesë e strukturës së ATK u krijua Sektori i Menaxhimit të Riskut, për të vlerësuar mundësinë e vjeljes së detyrimit për secilin prej debitorëve, duke u bazuar në evidentimin fizik dhe analizën ligjore të dosjeve nga Sektori Juridik dhe Operacional. Ky sektor ka nisur punën, ku fillimisht janë analizuar kartelat individuale për debitorët në monedhë të huaj, meqënëse numri i tyre ishte më i vogël në krahasim me atyre në lek.

Sektori i Menaxhimit të Riskut po merr gjithashtu në analizë edhe kolateralet në pronësi të ATK-së për të parë mundësinë e ankandit të pronave që janë me përfitueshmëri nga ana jonë.

Puna e Sektorit të Menaxhimit të Riskut do të fokusohet në plane afatshkurtra për realizimin e planeve mujore të arkëtimeve, por jo vetëm do të shikojë dhe mundësinë e planeve afatgjata duke krijuar rregjistrin pasiv, i cili do të përfshijë debitorë ndaj të cilëve ATK ka ndjekur çdo proces dhe i ka etiketuar të tillë për faktin që nuk mundet të ketë likuidim detyrimi.

Sektori i Menaxhimit të Riskut në bashkëpunim me Sektorin e Financës kanë vijuar punën për përgatitjen e "Databases" me të dhënat e sakta të debitorëve, sipas rekomandimeve të aritura gjatë marrëveshjes me Bankën e Shqipërisë e cila shërben në strategjinë e vjeljes së borxhit nga ATK-ja, me qëllim që të dhënat e përpunuara t'i vihen në dispozicion çdo Jurist/Specialist Operacional, me qëllim që të shërbejnë për rritjen e performancës, individuale dhe në planin total.

Nëse analizojmë vlerën e kolateralit të lënë në favor të bankave, në momentin e dhënies së kredisë nuk është kryer një vlerësim i saktë i kolateralit. Përveç kësaj, vlera e pronave gjatë këtyre viteve ka qënë në rënie, gati i papërfillshëm në raport me vlerën e borxhit. Kostot e procedurës për nxjerrjen në ankand të këtij kolaterali janë shumë të larta në raport me vlerën reale që ai ka në treg apo në lidhje me përfitimin ekonomik që do të realizonte agjencia në raport me shpenzimet.

REPUBLIKA E SHQIPERISE

**MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISE
AGJENCIA E TRAJTIMIT TË KREDIVE
KËSHILLI MBIKQYRËS**

Kolaterali kryesisht është në zona rurale, vlera e të cilit në treg është shumë e ulët. Nga vlerësimi që ju kemi bërë rasteve rezulton se kjo garanci nuk është vendosur në formën e kërkuar nga ligji dhe është lënë garanci prona në bashkëpronësi pa miratimin e të gjithë bashkëpronarëve. Kjo e bën të pamundur marrjen e kolateralit pa bërë si fillim veçimin e pjesës takuese në gjykatë dhe më pas nxjerrjen në ankand të kësaj pjese. Siç mund të konstatohet edhe këto veprime juridike kanë një kosto të lartë, pasi padia në gjykatë për veçimin e pjesës takuese kërkon parapagimin e ekspertit vlerësues të pasurisë. Vlera e një ankandi është (1 pagë minimale 26,000 +tvsh) si dhe shpenzimet për ekspert vlerësues dhe publikime.

Spektori po punon për plotësimin e dokumentacionit ligjor për disa prona, të cilat kanë kaluar me vendim nga përmbaruesit në pronësi të ATK-së, duke bërë aplikimet në ASHK përkatëse për t'u pajisur me çertifikatë pronësie. Gjithashtu kanë filluar procedurat për nxjerrjen në ankand të pronave me qëllim rritjen e arkëtimeve. Gjatë vitit të kaluar janë evidentuar pronat dhe në vijim do të ketë një trajtim më të detajuar që pritet të sjellë benefite në targetin dhe strategjinë për realizimin e tij.

4. Marrëveshjet ndërinstitucionale

Intensifikimi i marrëdhënieve ndër-institucionale pritet të japë efekte pozitive në realizimin e objektivit kryesor që ka Agjencia, mbledhjen e borxhit dhe arritjen e targetit vjetor. Për këtë qëllim do të vazhdohet me negociatat për rifreskimin e marrëveshjes së bashkëpunimit me ASHK-në, lidhjen e një marrëveshje bashkëpunimi me RBS si dhe me institucione të tjera. Në funksion të realizimit të tyre do të krijojmë mundësitë për marrëveshje bashkëpunimi me OSSHE dhe Postën Shqiptare për saktësimin e adresave dhe evidentimin e tyre në terren. Një marrëveshje e rëndësishme do të ishte edhe ajo me AKEP për numrat e kontaktit të debitorëve.

Vlen për t'u përmendur dhe problematika në lidhje me bashkëpunimin ndërinstitucional me Agjencinë Shtetërore të Kadastrës. Ne si institucion kemi marrë të gjitha masat në mënyrë që të vijonte bashkëpunimi me ASHK, por kjo marrëveshje nuk u finalizua, duke krijuar një pengesë në ecurinë e punës për gjetjen e kolateraleve të debitorëve.

Rifillimi i bashkëpunimit ndërinstitucional me Drejtorinë e Përgjithshme të Përmbarimit Shtetëror, pritet që të sjellë rezultate në punën tonë për evidentimin e debitorëve në zonat përkatëse dhe ekzekutimin e detyrimit të debitorëve dhe në vijim të sjellë edhe arkëtime

REPUBLIKA E SHQIPËRIE

MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISE
AGJENCIA E TRAJTIMIT TË KREDIVE
KËSHILLI MBIKQYRËS

për ATK-në.

Në lidhje me vendosjen e barrës siguroese mbi mjetet, me ndryshimet ligjore të sistemit të regjistrimit të mjeteve nuk është DPSHTR organi kompetent për vendosjen e barrës siguroese por institucioni i Regjistrimit të Barrës Siguroese. Si rrjedhojë, do të bëhet lirimi i të gjitha urdhrave të bllokimit mbi mjetet e debitorëve. Gjithashtu tarifa për kryerjen e shërbimit nga RBS kushton 1,400 lekë. Për këtë arsye lind nevoja e nënshkrimit të një Marrëveshjeje ndërmjet ATK dhe RBS (Regjistri i Barrës Siguroese), për përjashtimin nga pagesa e tarifave.

Konkluzione: Sipas vlerësimit tonë fokusi i punës së Agjencisë së Trajtimit të Kredive duhet të jetë identifikimi i debitorit dhe kontaktimi i tij. Në këtë mënyrë do të krijohet një e dhënë e saktë mbi gjendjen ekonomiko-sociale të tij duke nxjerrë edhe pritshmëritë e kthimit të detyrimit. Vlerësimi i punës së stafit nuk mund të jetë më vetëm nëpërmjet arkëttimeve, por edhe puna për analizën reale të borxhit të mbetur si dhe trajtimi ligjor, deri në vjeljen e plotë të detyrimit. Nëpërmjet organizimit të brendshëm të punës sistematike dhe vizionare dhe forcimit të kërkesës së llogarisë, frymës së bashkëpunimit mes sektorëve do të krijojmë bindjen, se informacioni i mirë dhe kontrolli përbëjnë çelësin e suksesit në të ardhmen. Vetëm në këtë këndvështrim tërësor, Plani strategjik i ATK-së mund të jap efektin e duhur për drejtimin e institucionit në vazhdim dhe realizimin e funksionit me sukses.

Duke ju falënderuar,

DREJTOR I PËRGJITHSHËM

Eri Koshaj